

Archiwum Pełne Pamięci

<https://archiwumpamieci.pl/app/pamietamy/1741,IPN-BU-3647.html>

2021-11-27, 13:14

IPN BU 3647

PRZEKAZUJĄCY: KRZYSZTOF ŁAŃCUCKI

Podczas spotkania przedstawicieli IPN z Polonią Australijską w Melbourne Pan Krzysztof Łańcucki, były wieloletni Prezes Rady Naczelnej Polskich Organizacji w Australii, przekazał do zasobu archiwalnego IPN cenne materiały dotyczące jego matki Heleny Łańcuckiej i ojca Włodzimierza Łańcuckiego (podporucznika rezerwy 50 Pułku Piechoty, który dostał się do niewoli sowieckiej podczas wojny obronnej 1939 r., po czym został zamordowany w Katyniu).

Helena Łańcucka wraz z synem Krzysztofem w kwietniu 1940 r. została wywieziona przez Sowieców do Kirgistanu. W miejscowości Suzak pełniła funkcję kierowniczką szkoły polskiej. W sierpniu 1942 r. podczas ewakuacji Armii Polskiej gen. Władysława Andersa wyjechała z ZSRS do Iranu, a następnie udała się do Brytyjskiej Afryki Wschodniej. W miejscowości Tengeru w Tanganice zajmowała stanowisko

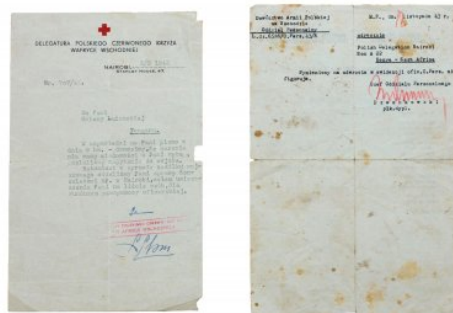
nauczycielki w szkole powszechnej, kierowniczką rocznej szkoły gospodarstwa domowego, nauczycielki w gimnazjum krawieckim, a następnie kierowniczką przedszkola. Kiedy w 1950 r. pod naciskiem władz brytyjskich Osiedle Polskie w Tengeru zlikwidowano, Helena Łańcucka z synem Krzysztofem wyjechała do Australii, gdzie ostatecznie zamieszkała.

Materiały przekazane do Archiwum IPN przez Pana Krzysztofa Łańcuckiego obrazują zesłańcze losy jego matki Heleny w okresie od pobytu na zesłaniu w Związku Sowieckim do likwidacji Osiedla Polskiego. Do najciekawszych można zaliczyć list ppor. rez. Włodzimierza Łańcuckiego, datowany na dzień 25 listopada 1939 r., skierowany do rodziny z sowieckiego obozu jenieckiego w Kozielsku, wykaz 55 osób (w tym H. Łańcucka z synem Krzysztofem) wyjeżdżających z ZSRS do Iranu transportem nr 1 w dniu 6 sierpnia 1942 r., listę dobytku zabranego przez osoby transportowane w związku z wyjazdem do Iranu oraz jej korespondencję z Dowództwem Armii Polskiej na Wschodzie i Delegaturą PCK w Afryce Wschodniej z 1943 r. dotyczącą poszukiwań męża.

Wykaz
osób wyjeżdżających w transporcie Nr 1 z 6 VIII 1942 r.

№	Nazwisko, imię i nazwisko	Rok urodzenia	Uwagi
1	Kienleba Helena z Jania	1891	
2	Wojcik Helena z Józefa	1906	już w wyjeździe
3	Polubił Teresa z Józefa	1890	
4	Ławarska Teba z Józefa	1908	
5	Ławarska Krystyna z Józefa	1905	
6	Podliska Stanisława z Józefa	1901	
7	Podliska Renata z Józefa	1920	
8	Ławarska Maria z Józefa	1910	
9	Ławarska Klementyna z Józefa	1907	
10	Ławarska Anna z Józefa	1901	
11	Ławarska Madzia z Józefa	1920	
12	Ławarska Anna z Józefa	1905	
13	Ławarska Teofila z Józefa	1908	
14	Ławarska Jadwiga z Józefa	1910	
15	Mandryk Maria z Józefa	1913	
16	Mandryk Krystyna z Józefa	1909	
17	Mandryk Madzia z Józefa	1910	
18	Prusa Genowefa z Józefa	1905	

Fot. 4. Wykaz osób wyjeżdżających z ZSRS do Iranu w transporcie nr 1 z 6 VIII 1942 r. (IPN BU 3647/5)

Fot. 5. List z Delegatury Polskiego Czerwonego Krzyża w Afryce Wschodniej do Heleny Łancuckiej z 1943 r. oraz list z Dowództwa Armii Polskiej na Wschodzie z 1943 r. (IPN BU 3647)